

Ćwiczenia z termodynamiki dla I roku, grupy 1, 2, 3.

Zestaw nr 10.

- Korzystając z maxwellowskiego rozkładu prędkości znaleźć najbardziej prawdopodobną oraz średnią wartość modułu prędkości cząsteczek gazu. Obliczyć ich wartości dla tlenu O_2 w temperaturze $T = 300\text{K}$.
- Cząsteczki gazu zamkniętego w zbiorniku wydostają się przez niewielki otworek do próżni otaczającej zbiornik. Temperaturę bezwzględną gazu w zbiorniku zwiększamy dwa razy nie zmieniając ciśnienia.
  - O jaki czynnik zmieni się liczba cząsteczek uciekających przez otworek w ciągu jednostki czasu?
  - O jaki czynnik zmieni się siła wywierana przez wiązkę wylatujących cząsteczek na blaszkę zawieszoną w pewnej odległości od otworka?
- Stosując gazowy UF_6 można metodą efuzji oddzielić od siebie ^{235}U od ^{238}U . Gazowy UF_6 umieszcza się w naczyniu z porowatymi ściankami. Dzięki efuzji cząstki gazu mogą przedostawać się przez otwory, a następnie mogą być odpompowane do zbiornika. Koncentrację cząsteczek w naczyniu można utrzymać na stałym poziomie, przedmuchiując naczynie stałym strumieniem świeżego gazu, tak by wyrównać straty spowodowane efuzją. Koncentracja izotopów uranu w naczyniu odpowiada naturalnej częstości występowania obu izotopów, tj. $c_{238} = 99.3\%$ oraz $c_{235} = 0.7\%$. Obliczyć stosunek koncentracji c_{235}/c_{238} po efuzji. Mieszanina może być dalej wzbogacana w ^{235}U poprzez wielokrotne stosowanie tej metody. Ile co najmniej razy musielibyśmy powtórzyć tę procedurę aby otrzymać koncentrację $c_{235} = 50\%$ oraz $c_{235} = 99\%$?
- Rozważmy gaz doskonały o temperaturze T znajdujący się w ultrawirówce obracającej się z dużą prędkością kątową ω . Załóżmy, że został osiągnięty stan równowagi tak, że średnia liczba $n(r)$ cząsteczek gazu (w jednostce objętości) znajdujących się w odległości r od osi obrotu jest stała w czasie. Znaleźć jak zmienia się $n(r)$ jako funkcja r . Masa cząsteczek gazu wynosi m .
- W latach 1908-1910 Perrin wyznaczył liczbę Avogadro obserwując rozkład gęstości mikroskopijnych kuleczek żywicy zanurzonych w wodzie. Mikroskop o krótkiej ogniskowej umożliwiał zliczanie kuleczek żywicy w określonej warstwie cieczy na wysokości h od dna naczynia. W jednym z eksperymentów otrzymał:

$h(\mu\text{m})$	5	35	65	95
n (liczba kuleczek)	100	47	23	12

promień kulki $r = 0.212\mu\text{m}$, gęstość kulki $\rho = 1.252 \cdot 10^3 \text{ kg/m}^3$, temperatura wody 27^0 C . Znaleźć liczbę Avogadro.